

Aquesta activitat serà convalidada per **2 crèdits de lliure elecció** als estudiants de diplomatures i llicenciatures, aprovada per acord del Consell de Govern de la Universitat de València, de juny de 2015

Informació i matrícula: alumnes de la Universitat de València amb crèdits **(certificat acadèmic)**, altres estudiantes **(certificat assistència)**

Tel. 963 983 793

Inscripció fins al **30/10/2015** a través del correu electrònic florentina.sanchez@uv.es

Cal indicar:

Nom, cognoms, NIF, adreça, correu electrònic i telèfon de contacte

Preu: **40 € estudiants Universitat de València**
45 € altres estudiants i públic en general

Triodos bank: c/c 1491 0001 20 2031764927 (només per transferència)

Imprescindible lliurar el rebut del pagament abans del curs al mateix correu electrònic de l'inscripció).

Dirigit a: preferentment a **estudiants de la Universitat de València, especialment de Història de l'Art, Comunicació Audiovisual, Antropologia i Sociologia, de Belles Arts**, i qualsevol persona interessada en el tema.

Lloc: Campus de Blasco Ibáñez. **Aula per determinar**

Com arribar al campus, en transport públic

autobús: línies 9, 12, 29, 30, 31, 80 i 81

metro: línia 3, parada de Facultats o **línia 5**, parada d'Aragó

bicicleta: -hi ha una parada junt a la mateixa Facultat-

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Seminari:

**L'ART, EL SIMBÒLIC I EL COMPLEX SACRE-RITUAL
RECORREGUT PER L'ARQUEOLOGIA,
L'ANTROPOLOGIA I LES EXPRESSIONS ARTÍSTIQUES
CONTEMPORÀNIES**

(convalidable amb 2 crèdits de lliure elecció)

3, 5, 10, 12, 17, 19, 24 y 26 de novembre 2015

Professora:

MONTSERRAT HORMIGOS

Organització:

AVCA

:

**Associació Valenciana
de Crítics d'Art**

PRESENTACIÓ

Aquest curs, que pretén analitzar en profunditat el tema de l'art, el ritual i el sagrat, ens sembla de gran interès acadèmic dau el seu caràcter universal –està comprès en totes les societats des de la Prehistòria fins a l'actualitat i forma part de la nostra construcció com a éssers humans– i pel fet d'estar connectat amb gran part de les disciplines del pensament. A pesar que, en principi, ens centrarem en aquesta temàtica seguint un vector artístic, cultural i social, no descurarem la perspectiva científica, filosòfica o religiosa. Considerem què aquest seminari d'Extensió Universitària oferiria una visió complementària i multidisciplinària d'un tema de gran importància, que és tractat de manera tangencial en diferents matèries de titulacions diverses –Història de l'art, Antropologia, Belles arts– sense aconseguir una perspectiva global.

Les primeres manifestacions artístiques dels éssers humans mostren com la cultura comença construint un espai interior marcat com a sagrat, on guarda la memòria vedada de l'experiència real. L'Art ha tingut la capacitat de reproduir la realitat –i per la mateixa raó exercir control sobre les forces naturals i sobrenaturals a través de la màgia simpatètica-, i influir sobre el coneixement i el comportament de les persones.

L'art s'expressa a través del ritu i posa en joc dos aspectes destacats, la corporalitat, l'intent d'interpretar les estructures socials (rol i estatus), cosmogonies i estètiques a través de l'ús reglamentat de determinats adorns i pintures. I el segon aspecte és la idea de *performance*, on el cos és l'instrument que comunica el missatge simbòlic. L'expressió artística, d'aquesta manera, és un sistema de comunicació de conceptes culturals. Aquests elements són part de l'art efímer contemporani, de l'art d'acció (*happening, performance i instal·lació*) i de l'art conceptual (*bodi-art i land-art*). La relació entre l'art, el ritu i el sagrat transcendeix a altres expressions artístiques com el cinema, el *video-clip* i la música, on la imatgeria cultural es transmet recreant una atmosfera ritualista..

PROGRAMA

Dia 3 de novembre (dimarts) de 17:00-19:30 h.

El xamanisme i les pintures rupestres: art parietal europeu (signes geomètrics, teriàntropos i mans amputades), testimoniatges etnogràfics (els Sant sud-africans) i recerca neurofisiològica (el sistema nerviós humà i els estats alterats de consciència). Visionat de la cova dels somnis perduts (Werner Herzog, 2010).

Dia 5 de novembre (dijous) de 17:00-19:30 h.:

El culte a l'arbre des de l'Edat de Pedra fins al druidismo cèltic. Dendroglifos (Austràlia), tòtems (Amèrica) i ritus ndembu (Àfrica). L'obra de Miguel Ángel Blanco i David Nash. La Planta com hipóstasis de la Deessa.

Dia 10 de novembre (dimarts) de 17:00-19:30 h.:

El cos és el llenç. L'ús de l'ocre en els temps primevos. Tatuatges i pírcing: mòmies prehistòriques i exemples etnogràfics. Rituals de subincisió i circumcisió de les tribus primitives australianes i africanes. La dansa del Sol lakota. Bodi art: les Antropometrias de Yves Klein, Youri Messen-Jaschin i el bodi painting, Carolee Schneemann i l'escriptura corporal. El Grup Aktionisten i el poder ritual de les automutilaciones. Gina Pane i els estigmes de les místiques.

Dia 12 de novembre (dijous) de 17:00-19:30 h.:

La ritualització de la sang femenina. La indústria cosmètic-menstrual i els inicis de l'art. Calendaris lunars, Venus prehistòriques i ritus de pubertat. Rituals de reclusió, dieta i purificació

Dia 17 de novembre (dimarts) de 17:00-19:30 h.:

Sang com a objecte filosòfic-artístic. El poder del cos: Emily Dickinson, Sylvia Plath i Anne Sexton. Blood Art: Shigeo Kubota, Judy Chicago i Priscilla Monge. El cinema del ritu i de la transgressió: Catherine Breillat i l'obsenitat de l'orgànic i Innocence de Lucile Hadzihalilovic.

Dia 19 de novembre (dijous) de 17:00-19:30 h.:

El consum de enteògens i l'expressió artística. Els Tucano i el seu imaginaria alucinatoria. Pablo Amaringo: el remeier pintor i Aurelio Díaz Tekpankalli: l'art sagrat wixarika.

Dia 24 de novembre (dimarts) de 17:00-19:30 h.

La màscara i la transformació de la identitat. El teatre en la Grècia clàssica. Usos cerimonials a Àfrica i Amèrica. Xamanisme siberià. La màscara en l'art: Picasso, Miró, Saura. La màscara al cinema de terror

Dia 26 de novembre (dijous) de 17:00-19:30 h.:

La ritualització dels espais naturals: land art, earthworks i art ecologista i mediambiental. Ana Mendieta i les cerimònies sincrètiques afro-cubanes. Geometria sagrada. Visionat de Ríos i mareas: Andy Goldsworthy i l'obra del temps (Thomas Riedelsheimer, 2001).